

Sefa KOYUNCU

Üçüncü Yeni

sefa.koyuncu@tg.com.tr

İngiliz Edebiyatı İncil'le başlar

Bizdeki edebiyat eğitiminin lâdinî (din dışı) olması için özel bir gayret sarf edilirken, dünya genelindeki fakülte-lerin İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümlerinde (Türkiye'dekiler dâhil), derslere İncil'le başlanır. Evet evet, yanlış duymadınız; basbayağı İncil okutulur. Çünkü, İncil'i bilmeyen İngiliz Dili ve Edebiyatı öğrencisinin, Milton başta olmak üzere İngiliz Edebiyatı'nda öne çıkan yazar ve şairlerin (İncil'e atıflarla dolu) eserlerini anlamasına, dolayısıyla imtihanlarda başarılı olmasına imkân bırakılmamıştır.

Sadece İngiliz Edebiyatı mı böyle?

-Elbette ki hayır; bütün Batı (Amerikan, Alman, İtalyan, Fransız vb.) ile Batı'nın "Tanzimât" ettiği Doğu edebiyatları da, aşağı yukarı benzer durumdadır.

HRİSTİYANİ TEORİ

Nathan A. Scott, Jr., **Modern Edebiyatın Dinî Boyutları** (Religious Dimensions of Modern Literature, Çev. Adem Çalışkan) adlı makalesinde diyor ki: "**Modern Batı** edebiyatı, ağır basan sesi ve vurgusuyla seküler bir kanun tarafından biçimlendirilmesine rağmen, bu, asla modern devir edebiyatının dinle ilgisinin olmadığını söylemek değildir. Bu sebeple, **Hristiyanî** imajlar, mitler ve arketipler sık sık değiştirilmiş biçimlerine rağmen, modern devrin seküler edebiyatında devam eder. İçinde yaşadığımız günlerde, bir yandan pek çok felsefi akım iflas ederken, öte yandan çağdaş edebiyat ve eleştiri teorileri **Hristiyanî** bir yaklaşımla yeniden değerlendirilmekte ve bir **Hristiyanî Edebiyat Teorisi** geliştirilmektedir."

Josh McDowell, "İncil'in Ede-

biyat Üzerine Etkisi" başlıklı makalesinde şu bilgileri veriyor: "**Cleland B. McAfee; The Greatest English Classic / En Büyük İngiliz Klasiği (İncil'i kastediyor)** adlı eserinde şöyle yazmıştır: Aklınıza gelen her şehirdeki İncil yok edilseydi bile; halk kütüphanelerindeki kitapların içerisinde bulacağınız alıntılar bir araya getirilmesiyle bu kitap, tüm gerekli parçalarına sahip bir şekilde yeniden oluşturulurdu. Dünyanın önde gelen edebiyatçılarının, özellikle İncil'den nasıl etkilendiklerini göstermek amacıyla hazırlanmış olan birçok çalışma mevcuttur."

BURADAN ÇIKIŞ YOK

Batı amiyane tabirle, laikliği bize kakalarken; kendisi, **muharref İncil'i** hayatın her alanına hakim kılmanın peşindedir. **Anatomy of Criticism** (Tenkitçiliğin Anatomisi) eserinin yazarı, dünyaca meşhur edebiyat eleştirmeni **Northrop Frye**, şu sonuca varıyor: "**Batı** edebiyatı diğer bütün kitaplara kıyasla, en fazla İncil'den etkilenmiştir." **Frye**, bu değerlendirmeden 25 yıl sonra şöyle yazar: "**İncil'i** bilmeyen bir İngiliz Edebiyatı öğrencisinin, kısa bir süre sonra, okuduğundan çok fazla bir şey anlamadığını fark ettim. En çalışkan öğrenci bile, devamlı olarak kinayelere başvuracak; hatta cümlelerin anlamlarına yanlış yüklemelerde bulunacaktır." Neticede, öğrenci kapana kısılmıştır. Sınıfta kalmamak için, İncil'i ya öğrenecek ya da öğrenecek!

Neydi iddiamız?

-İngiliz Edebiyatı İncil'le başlar.

Peki, İncil'le biter mi?

-Hayır hayır. İncil'le devam eder!..